

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kot. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, v sprejemni naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštne proste.

Na vojsko?

Zopet udarja rožljanje orožja glasneje na naše uho. Toda sedaj se ni bati samo vojske med Avstrijo in Srbijo, ampak velike bitke med evropskimi državami.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo je postalo v zadnjem času zopet skrajno napeto. V Srbiji se prirejajo shodi, na katerih se hujša proti Avstriji, prestolonaslednik Jurij v svoji mladeniški nepremišljenosti navdušuje za vojsko, časniki kličejo ljudstvo v boj proti nam, vojaštvo se zbira in oborožuje, cela Srbija je pripravljena na to, da prime za orožje in udari po nas.

Avstrija ne more več dolgo mirno gledati, da se sosedna dežela celo očito pripravlja na boj proti njej. Bilo bi tudi smešno, pustiti sovražniku se oborožiti do zadnjega, da potem popolnoma pripravljen plane na nas. Zato bo Avstrija, tako se glasi iz Dunaja, celo jasno vprašala Srbijo, kaj namerava. Če ne bo vojske z nami, potem se naj razoroži in pomiri srbsko javnost, če pa hoče vojsko, bo Avstrija takoj prekorajčila srbsko mejo in ne bo dalje čakala, da Srbija dovrši svoje vojne priprave.

Srbske priprave za vojsko stanejo Avstrijo že ogromno svoto, kajti tudi Avstrija ni smela rok križem držati, ampak morala je svoje meje proti Srbiji zaščititi. Vse priprave nas stanejo 580 milijonov K, od katerih je 280 milijonov že izdanih, 300 pa zaračunanih, a še ne plačanih. Skrajni čas je torej, da se razmere med Srbijo in Avstrijo razjasnijo, kajti tak oborožen mir kakor sedaj nas stane toliko kot vojska. Avstrija se trudi, da se položaj zares kmalu razjasni. V poučenih krogih se trdi, da bo v dveh do treh tednih položaj razjasnjen, to se pravi, čez tri tedne bode vojska ali pa mir zagotovljen.

Če bi prišlo do vojske med Avstrijo in Srbijo, potem bi se vojska kmalu raztegnila tudi na druge države. Gotovo je, da bi Rusija priskočila Srbiji na pomoč. Rusija res že zbira ob avstrijski meji svoje vojaštvo in občinava se zabičujejo dolžnosti, ki jih imajo za slučaj mobilizacije.

Ako pa Rusija nastopi proti nam, tedaj je na podlagi avstrijsko-nemške zveze Nemčija dolžna, priti nam z vso svojo vojno silo na pomoč. Italija nima te zaveznosti nasproti nam, pač pa nihče ne dvomi, da bi Italija porabila priložnost, ko smo mi zapleteni v vojsko, ter nas napadla, da nam iztrga avstrijske

laške kraje. Avstrija to dobro ve, za to pa tudi postavlja vojske in kanone na italijansko mejo.

Tudi druge države hočejo uporabiti priliko, ako bi se vnela vojska med nami in Srbijo. Rumunija ba je že mobilizirala, Turčija se na mejah marljivo pripravlja, posebno proti Srbiji in Bolgariji.

Položaj je torej resen in bližajo se časi, v katerih se bo odločevalo o velikih rečeh.

Pokušnja vin na Dunaju.

Vodstvo društva v varstvo avstr. vinarstva v Kremsu (Nižje Avstrijsko) je sklenilo prirediti dne 15. in 16. aprila t. l. na Dunaju pokušnjo vin, pridelanih v raznih deželah monarhije.

S projektovano pokušnjo se ima poklati slika o vrednosti čistih trtnih nasadov, ki pridejo v poštev za posamezne dežele in ki morajo zadobivati s splošno obnovitvijo vinogradov na ameriški podlagi vedno večji pomen. V obče se priznava, da pokaže uvedba čistih nasadov pravi tipični karakter vina iz posameznih krajev, in v interesu vinogradništva, kakor tudi vinske trgovine je, da se ti nasadi kar največ mogoče pospešujejo. Je sicer res, da je dobiti tudi iz mešanih nasadov dobra, včasih tudi izborna vina za trgovino, njihov karakter pa je odvisen bodisi od ene, ali druge trtne vrste, ki se nahaja v večji množini v vinogradu.

Vinska pokušnja, ki je o njej tu govor, se bo razločevala od dosedanjih in bo nudila samo vina posameznih trtnih vrst. Zanimala bo brezdvomno ne samo strokovnjake, ampak tudi vinske trgovce in gostilničarje, ker se bodo lahko primerjale med seboj posamezne vinske vrste, n. pr. rizling, traminec, veltlinec, laški rizling, različna črna vina itd. iz vseh dežel, kjer se pridelujejo.

Za zgoraj omenjeno pokušnjo je izdalo vodstvo društva sledeča pravila:

1. Pri državni pokušnji more razstaviti vsak avstrijski vinogradnik lastni vinski pridelek zadnje trgatve.
 2. H pokušnji se pripuste le brezdvomno pristna bela, črna in rdeča vina, ki so se dobila iz ene vrste trt.
 3. Vina iz mešanih nasadov, potem ona, ki se jim je dodal sladkor, ali se jim je odvzela kislina ter vina, ki niso še povrela, se ne smejo razstaviti.
- Prijave za dopušljanje vina h pokušnji spreje-

ma že sedaj vodstvo zgoraj imenovanega društva za varstvo avstrijskega vinarstva (Geschäftsleitung des Vereines zum Schutze des österr. Weinbaues in Krems N. Oesterr.), ki daje vsa potrebna pojasnila.

Politični ogled.

— Državni zbor bo baje zopet sklican za dne 16. marca. Vlada potrebuje rekrute, podržavljenje, železnice in delegacij. Vsled vojskine nevarnosti si želi namreč vojni minister delegacij, ki bi mu naj dovolile okoli 270 milijonov za vojne priprave. Ako bi državni zbor iz kateregakoli razloga ne delal, bo ga vlada takoj zaključila in vladala sama s § 14; pozneje bo se enkrat skusila z državnim zborom in če bi zopet ne hotel delati, bo ga razpustila in razpisala nove volitve.

— Deželnozborske volitve za Štajersko se bodo vršile v drugi polovici maja. Cesar je dne 19. t. m. potrdil spremembo deželnega reda in deželnega volilnega reda.

— Slovanska opozicija, katero je slovenski poslanec dr. Susteršič organiziral, se imenuje Slovanska jednota ter vzbuja med Nemci mnogo straha. V strahu vidijo Nemci pošasti ter pišejo celo, da stoji Rusija, ali vsaj vseslovanska struja za njo. Istinito pa tiči za Slovansko jednoto le nekaj, namreč nevarnost za nemško predrznost. Bienerth je mislil, da lahko pobere vsakega nemškega petelina ter ga naredi za ministra. Toda vstali so Slovani ter zaklicali Bienerthu: Stoj! Ako ne bo dezerterjev v Slovanski jednoti, bodo Slovani gotovo tudi kaj dosegli.

— Pogajanja za mir. Nevarnost, da pride med Avstrijo in Srbijo do vojske, je nekatere velike države vzbudila, da so začele resno posredovati za mir. Te države so Nemčija, Francija, Anglija in Italija. Nemčija in Italija vplivata na Avstrijo, Francija in Anglija pa na Rusijo, da odneha.

— Bolgarija. Rusija je pripoznala bolgarskega kneza Ferdinanda kot neodvisnega carja in mu ob priliki sprejema po velikem knezu Vladimirju izkazala vse časti, kakor se izkazujejo neodvisnim vladarjem. Seveda je Turčija vsled tega na Rusijo zelo huda, a tudi drugim državam ni po volji, da je Rusija nastopila na lastno roko in ni iskala sporazumljenja z drugimi državami.

PODLISTEK

Pred vojsko.

Narodna pesem.

Ljuba si, pomlad zelena,
Kako si lepo razcvetena!
Brž ko se ozeleniš,
Ljubim fantom žalost striš.

Ko se drevje ozelenuje,
Ljubim fantom napoyduje,
Da je prišel tisti čas,
Ko jih kliče vojske glas.

Za to brambo domovine
Vzame cesar staršem sine,
Božja sveta volja je,
Da lep fant k soldatom gre.

Mater, očeta zapustiti,
Se od hiše posloviti,
Mlad oditi, Bog ve kam,
To je bridko fantom nam.

Ne vemo, kam se podali,
Kam nas bodo zdaj pognali,
Al pa pride kdo domu,
To je skrito vsakemu.

Ne vemo, kje smrt je bela,
Kdaj al kje nas bo objela,

Al bo mirna naša smrt,
Al bo kdo od kugle strit.

Bobni bodo ropotali,
Pot krvavi oznanovali,
Takrat, oj preljubi dom,
Na te zadnjič misli bom.

Krogle bodo žvižgat jelo,
Bombe in granate pele;
Takrat zadnjič čez gore
Pozdravljalo bo moje srce.

Mater, očeta v duh objamem,
Zadnjičkrat slovo še vzamem,
Desno roko jim podam,
Kam sročta grem, ne znam.

Zbogom, bratja in sestrice,
Puška boče mi družica,
Z vami je del več ne bom,
Kruh soldatski jeder bom.

Zbogom rojstna ti vasica
In domača ti cerkva;
Zadnjič vam podam roko,
Če me več nazaj ne bo.

Južej cesarski vi vojaki,
Zdaj mi boste novi br-ti;
Fast lep mora bit soldat,
Bog in cesar ga ma rad.

Boben nas že obnuduje,
Božja volja se spolnuje:
Puško, sat'jo, bajonet
Mera vsakdo zdaj imet!

Starš', neajte žalovati,
Tud' Marija j' mogla dati
Svojga božjega Sina
Gor Očes' nebeškemu.

Jaz vas prošim lepo milo,
Če se bode razglasilo:
Mrtev sin je vaš soldat,
Dajte zanjga mašo brat!

Sedma zapoved.

Poslov. J. Z.

Od kraja se je obema precej dobro godilo. A časi so se vedno bolj slabšali in število otrok je vedno bolj naraščalo; dokler jih ni bilo šest, kakor pri starem Strnadu. Zraven tega je Luka svoje mesto nepričakovano zgubil; ker je tovarno kupil drug tovarnar, ki je pripeljal svoje ljudi seboj ter stare delavce večinoma odpustil.

Lukec dolgo ni mogel dobiti stalnega mesta in tudi Nežika ni mogla iti nikamor na delo, morala je biti doma pri otrokih.

Tako sta morala prodati polagoma pohištvo in tudi zadnji spomin na starše; nekaj lepih podob iz sv. pisma. Neesar drugega ni ostalo v sobi, nego lesen križ, pred katerim so Lukec in njegova družina pogosto iskreno molili in ga poljubovali.